

Η ΑΝΥΣΤΗΚΗ ΣΥΝΑΡΤΗΣΙΣ ΤΩΝ ΟΥΡΩΝ

Ἐκείνη τῇ χρονῇ μέσα εἰς τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου καὶ τὸν κατατραγικὸν τῆς φύσεως, ποῦ τ' ἀμπέλια δύο χρόνια στὴ σειρά δὲν ἔκαμναν μαζούλι, καὶ ἕνα ἄλλο κακὸ εὐρήκε το χωριό: Οἱ βρούσις στεινέφανε ἄλλες. Καὶ ἄλλες χρονιές τὰ νερά μας ἐπάθαιναν βλάβες, ποτὲ ὅμως δὲν ἐστέρεφαν ἔτσι ἄλλες οἱ βρούσις. Τὸ πολὺ πολὺ θὰ ἐστέρευσ ἢ βρούσι τῆς Ἀλλὰθς ἢ καὶ τοῦ Ἀλιωνιοῦ, ποῦ ἦταν πολὺ μακροῦ ἀπὸ τῆ μάνας. Ἡ Σαρῆ, ὅμως ποῦ ἦταν στὴ μέση τοῦ χωριοῦ θὰ ἔτρεψε.

Ἄλλὰ τῇ χρονῇ ἐκείνῃ ἐστέρεψε καὶ ἡ Σαρῆ.

Ἄλλο τὸ χωριὸν τῶρα ἦταν ἀναγκασμένον νὰ παίρῃ νερὸ ἀπὸ τὴν Πέρα βρούσι, τὸ ὄνομαστὸ Κιούγκι. Ἡ βρούσι αὐτὴ ἦταν κοντὰ στὴ μάνα τοῦ νεροῦ καὶ ἔτρεψε τόσο πολὺ νερὸ ποῦ εἰμποροῦσε καὶ μύλο ἀκόμη νὰ γυρίσῃ.

Οἱ ἄλλες ἦταν διακλαδιώσις, ποῦ διωχετεύονταν τὸ νερὸ ἀπὸ τὴν ἴδια μάνα καὶ εἶχαν μεγάλο δίκτυο. Πρώτῃ ἀπὸ τῆς ἄλλες ἔρχεταν ἡ Σαρῆ, ὕστερα τοῦ Ἀλιωνιοῦ καὶ τελευταία τῆς Αὐλαῆς, ποῦ ἦτο εἰς τὴν κάτω συνοικία.

Τὸ χωριὸν εἰς τίς ἀκρὰς του εἶχε καὶ ἄλλες πηγές, ὅπως ἦταν τοῦ Ἀι-Γιανιοῦ, ἢ Κρούα ἢ Κόρτα βρούσι, καὶ ἄλλες, εἰς τὰ χρόνια μας ὅμως καθεαυτὸ βρούσις ποῦ ἔπαιρνε ὁ κόσμος νερὸ ἦταν ἡ Σαρῆ, τοῦ Ἀλιωνιοῦ, τῆς Αὐλαῆς καὶ τὸ Κιούγκι ἢ Πέρα βρούσι.

Ἡ διοικήτευσ ἐγένετο μὲ πηλοσωλήνες (κιούγκια) ποῦ τὸς ἔκαμναν εἰς τὴ Χώρα καὶ εἰς τὸ Μορίστου, καὶ ἔσπαζαν πολὺ εὐκόλα. Μόλις ὅμως ἔβλεπαν ὅτι τὸ νερὸ ἀρχίζε νὰ ὀλιγοστεύῃ, ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἀκρινὴ βρούσι τῆς Αὐλαῆς, ἔψαγγαν καὶ εὐρισκαν τὴ βλάβη καὶ ἀμέσως τὴν ἐδιόρθωναν. Ὅλη ἡ δυσκολία ἦτο νὰ βροῦν ποῦ θὰ ἦτο τὸ σπάσιμο· τὰ ἄλλα ἦταν εὐκόλα. Ἐδιναν ἕνα δύο ἡμερομίσθια, ἀνοίγαν τὸ μέρος ἐκεῖνον καὶ τὸ ἐδιόρθωναν ἢ μὲ τὴν ἀντικατάστασι τοῦ σωλήνος ἢ ἔδεναν τὴν τρύπα μὲ τὸ λουκιούγκι, ἕνα πείγμα, ποῦ τὸ ἔκαμναν μὲ ἀσβεστὴ, λάδι καὶ βαμβάκι.

Ἀπὸ τὸν προηγούμενον χρόνον τὸ νερὸ ἀρχισε νὰ ὀλιγοστεύῃ ἀπὸ τίς βρούσις, ἀλλὰ οἱ χωριανοὶ εἶχαν τόσα βάσανα καὶ τέτοιες φτώχεις ποῦ ἦτο ἀδύνατον

νὰ τὸ προσέξουν αὐτὸ. Πρῶτα ὁ πόλεμος ἐκείνος, ποῦ ἀρχισε εἰς τὸ χωριὸν μὲ τὴν ἐπίταξι τῶν μουλαριῶν καὶ μὲ τὴ στρατολογία ἀπὸ τὰ εἴκοσι ἕως τὰ σαρανταπέντε, πράγμα ποῦ δὲν εἰμποροῦσαν οὔτε νὰ τὸ φαντασθοῦν ποτὲ οἱ χωριανοί. Δεύτερο κακὸ μεγάλο ὁ περονόσπορος, ποῦ τ' ἀμπέλια δύο χρόνια εἰς τὴν σειρά δὲν ἔκαμναν καθόλου σταφύλια. Δυστύχημα ποῦ κανένας δὲν θυμήθηκε νὰ εὐρήκε ποτὲ τὸ χωριό. Τελευταία δέ, ὅταν οἱ Ἀγγλογαλλοὶ ἦρθαν εἰς τὸ Τσανάκκαλε, οἱ Τούρκοι ἐπίταξαν καὶ αὐτὰ τὰ γαιθουράκια, τὸ μοναδικὸ στήχημα τοῦ χωριοῦ, διότι μὲ αὐτὰ ἐσόδευαν καὶ προσπαθοῦσαν νὰ ζήσουν ὅσοι ἔμειναν εἰς τὸ χωριό.

Καὶ νὰ ἦταν μόνο αὐτὰ; Εἶχαν καὶ γρινιές ἀναμετρεῖσ τῶν. Ὁ ἕνας φοβόνταν τὸν ἄλλον. Τὰ μίσῃ καὶ τὰ πάθη ἐσφαιρῶσαν μερικῶς νὰ καλοπιάσουν τοὺς βουλιάρους, ὅταν ἐγένε βουλγαρικὴ κατοχὴ, καὶ νὰ ἐκδικηθοῦν τοὺς ἐχθροὺς τῶν συκοφαντῶντων αὐτοὺς ὡς τουρκόφιλους. Καὶ μὲ τὴν σειράν τῶν αὐτῶν, ὅταν ἦρθαν οἱ Τούρκοι, τὰ ἐφκίαζαν μὰ τὸν δαὶ νὰ ἐκδικηθοῦν τοὺς ἄλλους.

Ἐνας φέβος καὶ τρόμος κατέχευ ὄλους τοὺς χωριανοὺς. Πολλοὶ ἐπρόφθασαν καὶ ἔφυγαν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὸ χωριὸν ἐρήμαξε κυριολεκτικὰ. Ποιὸς θὰ ἔβλεπε τὰ νερά; Ὅταν ἦρθε ἡ ἀνοίξις καὶ ζέστανε ὁ καιρὸς καὶ τραβήχθησαν τὰ χιόνια καὶ ξηράθηκε ἡ γῆς, ἐκεῖ κἀνα ἀπὸ τὸ δρόμον ποῦ πῆγαινε εἰς τὴν Πέρα βρούσι, ἀρχισε νὰ ἀναβλύζῃ νερὸ. Ὅλοι ἐκατάλαβαν τότε ὅτι ἐκεῖ ἦταν τὸ σπάσιμο.

Οἱ τρεῖς βρούσις ἐστέρεφαν, ἢ βλάβη τῶν σωλήνων φαίνονταν, ἀλλὰ κανένας δὲν εἶδε χερί. Ἡ κοινοτικὴ ἀρχὴ δὲν εἰμποροῦσε ἢ δὲν ἠθέλε νὰ διορθώσῃ τὴ βλάβη. Ὑστερα οἱ κυριάρχοι κάθε μέρα μὰς φορολογοῦσαν μὲ ἐράνουσι διὰ τὸ στρατὸ καὶ τὸ στόλο. Μερικοὶ νοικοκυρατοὶ ποῦ ἀπέμειναν εἰς τὸ χωριό, κἀθόνταν εἰς τὰ καφενεῖα καὶ ἔβλεπαν νὰ ὀλιγοστεύῃ τὸ νερὸ μέρα μὲ τὴν ἡμέρα κανεῖς τιν ὅμως δὲν ἐτόλμα νὰ ἐξοδεύσῃ ἐνατὸ γρόσια καὶ νὰ διορθώσῃ τὴ βλάβη, διότι δὲν εἶχευε καὶ αὐτὸς ἔδαν τὴν ἄλλη ἡμέρα θὰ εἶχε ψωμί διὰ τὰ παιδιὰ του.

Τοὺς ἀπασχολοῦσε ὅμως πολὺ αὐτὸ τὸ

ζήτημα και σιγά σιγά έβγαζαν να ένδρα-
φέρωνται και διά τόν πολέμον άκόμη,
τό σοβαρώτερο τότε ζήτημα, πού περιμέ-
ναν από ώρα εις ώρα να σπάση τό
Τσανάκκαλε και να μπου οι Εύρωπαίοι
μέσα, να γλυτώσωμε από τά δεινά τοῦ
πολέμου.

Μοναδική των άπασιγόλης ήταν τά
νερά. Καί όταν μέ τις μεγάλες ζέστες
ξηράθηκαν πιά όλόστρα οι βρύσεις, έβλεπε
κανείς παραθάνια έλόκληρα να ξεκινούν
άπό όλες τις άκρες τοῦ χωριού γιά τήν
Πέρα βρύσι, να γεμίσουν τις στάμνες των
και τούς κουβάδες.

Οί καλοί νοικοκυραίοι εις τό χωριό
δέν έκουβαλούσαν νερό. Αυτό τό θεωρού-
σαν πολύ έξευτελιστικό, και έστελναν
τις γυναίκες των και τά παιδιά των.

Τό μαρτύριο αυτό των παιδιών και
των γυναικῶν, να κουβαλούν από τόση
άπόστασι τό νερό, δέν συγκινοῦσε κανέ-
ναν. Οί νοικοκυραίοι, πού δέν έπαυαν
να συζητούν διά τήν έλλειψι τοῦ νερού,
δέν τό έκαμαν διά να βγάλουν από τόν
κόπο τις γυναίκες των και τά παιδιά
των, αλλά διά να προφυλαχθῶν από τις
θρόσσιτες. Φαντάζονταν πώς τό νερό
πού έτρεχε από τις βρύσεις άδιάκιστα
μέσα εις τούς θρόμους και έπιναν οι κί-
τες και κολυμβούσαν μέσα εις τούς βούρ-
κους οι πάπιες, και θρόσιζε τά σκουάκια
και τις αλλές, ήταν εδερρετικό και διά
τήν υγεία των. Έβλεπαν μέ τήν Ξηρα-
λα να μεγαλώνουν τά μικρόβια και να
γίνονται σάν βουδάκια. Ο άνθρωπος όταν
αισθανθῆ να τού λείπει κάτι τό συνηθι-
σμένο νομίζει ότι αλλάζει ο ρυθμός της
ζωής του. Οί λάσπες, ο βόρβορος ήταν
συνυφασμένα μέ τό είναι των. Η έξαφά-
νισις των δημιουργούσε άνησυχίες. Τι
θά άπογίνουμε ; . .

Ο φόβος των αυτόν σάν έφιάλτης τούς
έδάρνε τήν ψυχή.

Έίχαν όμως τή γνώμη ότι έπρεπε από
τήν αρχή να προλάβουν τό κακό. Τώρα,
πού πέρασαν δύο χρόνια, ένόμιζαν ότι
ήτο πολύ άργά. Τό δικτύο θά έγινε σα-
ράβαλο, έλεγαν, και τί να πρωτοδιορθώ-
σουν ; . .

— Άς μπου οι Έγγλέζοι μέσα κι ύ-
στερα . . .

Άνοφέλα ο πολύξαιρος και κοσμογυ-
ρισμένος Πυόννης (και κατά τό νεοελ-
ληνικότερο Πούντης) ένας ναλέτης και
κακορίζικος, πού δέν ειμπορούσε να μο-

νοίσει, ούτε μέ τά ρούχα του, τούς έλε-
γε πώς ή πολυκαίρια δέν έχει καμιά
σχέσι, πώς τό ρήγμα των σολήνων είναι
ένα και σιγά σιγά μεγάλοσε και στέρε-
σαν οι βρύσεις, πώς άν διορθωθῆ τό ένα
ρήγμα, τό μεγάλο, τό νερό θά τρέξη . .
και άλλα πολλά. Δέν ειμπορούσε όμως
να τούς πείσει.

Ο Πούντης τήν εποχή εκείνη ήταν ο
πτωχότερος μέσα εις τό χωριό. Τι ειμ-
πορούσε να ξέρη; Άδιάφορο έάν έπήγε
εις τή Σμύρνη και εις τό Άϊβαλή και
είξευρε και τήν καλλιέργεια και τήν έ-
πεξεργασία των σύκων και της σταφίδας.
Άναγκάζονταν ο καθμένος να καταπνίγη
έλους τούς θυμούς του και να δμύλη
να κάποια χάρι και με χαμόγελο εις τούς
νοικοκυραίους, διά να τούς κατατέρη
να κάμουν αρχή, να διορθώσουν τά νερά,
διά να βγάλη και αυτός κανένα μερικά-
ματο, πού είχε φοβεράς πείνες.

Δέν ήτο όμως τό έμπόδιο μόνον εις
τούς νοικοκυραίους ; και ο στραβοκέφαλος
ο Μπαχαρλής, ο μόνος σουγιουλιτζής μά-
στορας (υδραυλικός) εις τό χωριό, πού
είξευρε να κινήν τό λουκούγκι και να
τό προσαρμόζη εις τά ρήγματα, και αυ-
τός δέν ένουσε να λερώσει τά χέρια του
μέ ένα και με δύο μερικάματα. Και με
τά δίκια τον ο άνθρωπος, διότι ήτο ο
μόνος εξασφαλισμένος από τό μέρος της
πείνας εις τό χωριό. Ούτε λαχέτο τοῦ
έπαισε, ούτε καμιά άτιμία έκαμε. Νά,
πώς εξασφαλίσθηκε ! Ο σεισμός πού έγι-
νε τό 1912 εις τά Γανόχωρα κατέστρεψε
έλους τούς νερόμυλους. Οί νερόμυλοι —
και είχε πολλούς τό χωριό — ήταν πα-
λαιά κτήματα και είχαν μαρασθεί εις
πολλά μερίδια. Κατήντησε ένας νερόμυ-
λος να έχη είκουσι και τριάντα και πε-
νήντα άκόμη νοικοκυραίους. Οσο έδού-
λευαν, οι νοικοκυραίοι έμοιράζονταν εξίσου
τά άλευτικά. Όταν όμως γημεροίστηκαν
δέν ειμπορούσαν να συμφωνήσουν έλοι
και να τούς ξαναφτιάξουν.

Ο Μπαχαρλής όμως, πού οι μεγάλοι
νοικοκυραίοι δέν τού έδιναν και πολλή
σημασία, άγόρασε μερικά μερίδια, και
άκόμη λίγα, και έφθασε ν' άποκτήση
μισό μύλο. Έμαθε και τήν τέχνη του
μυλωνά και μπήκε ο ίδιος μέσα. Τι ά-
νάγκη είχε τώρα ν' άνακατόνεται με
δουλειές και με επαγγέλματα πού έκαμε
εις τήν εποχή της φτώχειας του ;

— Άν θέλατε, τούς έλεγε, ν' άνοιζετε

βλόκληρο τὸ «σούγιουλου» (τὸ δίκτυο), τότε, ναί, ν' ἀφήνω τὴν δλειά μ' κι νὰ τὰ κάμω τὰ νερά, γιὰ ἐμὴν, γιὰ ἕνα κι γιὰ δύο μεροκάματα θὰ λερῶσω τὰ χέρι μ' ; . .

Οἱ νοικοκυραῖοι ὁμοῦ, μὴ πού δὲν εἶχαν σκοπὸ νὰ διορθώσουν τὰ νερά, τὸ ἔφριξαν εἰς τὴ συζήτησι. Ἦταν δὲ οἱ ἀδμημιῶται περὶφημοὶ συζητηταὶ καὶ προσπαθεύσαν νὰ βροῦν τὴν αἰτία πού ἔσπαναν κάθε τόσο οἱ σωλῆνες.

— Γιατί τάχα νὰ σπάνουν ; . .

Ὁ καθένας ἔλεγε καὶ ἀπὸ μιά γνώμη καὶ τέλος κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἔκεινο πού καταστρέφει τὰ νερά εἶναι τὰ δένδρα . . . Μέσα εἰς τὸ χωριὸ δὲν πρέπει νὰ φυτεύονται δένδρα . . .

Ἄλλὰ καὶ ποῖός ἐφύτεψε δένδρα μέσα εἰς τὸ χωριό ; Τὰ δένδρα μοναχὰ τῶν ἐφύτρωναν καὶ ἐμεγάλωναν χωρὶς καμμιά περιποίησι. Οἱ ρίζες τῶν ὁμοῦ εἰσχωροῦσαν μέσα εἰς τοὺς σωλῆνες, ἐμεγάλωναν, τοὺς στενοχωροῦσαν καὶ τοὺς ἔσπαζαν.

— Γι' αὐτὸ δὲν ἔχουμε νερά ! . . εἶπαν ὅλοι μὲ μιά φωνή.

Δὲν ἔχραϊζέτο βέβαια καὶ μεγάλη τιλοσοφία διὰ νὰ φθάσουν εἰς αὐτὴ τὴ σκέψι, διότι κάθε φορά πού θὰ ἀνοιγαν νὰ διορθώσουν τοὺς σωλῆνας ἔβγαζαν παλλὰς ρίζες ἀπὸ μέσα.

Πῶς ὁμοῦ θὰ ἐξολοθρευόταν τόσα δένδρα ; Ἐνα ἦταν ἡ δόξα. Τὸ χωριὸ ἦταν γεμάτο ἀπὸ δένδρα. Καὶ τὰ περισσότερα ἦταν ἡμερὰ σακρινῆς — πού ἔθρεφαν μὲ τὰ φύλλα τῶν τοῦ μεταξοσκώληκος, πού ἔκλειναν τὰ κουκούλια, ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα εἰσοδήματα τοῦ χωριοῦ.

Πολὺ δύσκολο πρᾶγμα νὰ ἱκανοποιηθῶν ὅλοι αἱ ἀνάγκαι. Ὁ κόσμος εἶναι γεμάτος ἀντιθέσεις. Τὰ αὐτοκίνητα διευκολύνουν τίς συγκοινωνίας, ἀλλὰ κῶδουν ἀνθρώπους. Καὶ κάποιος εὐαίσθητος ἐπρότεινε νὰ καταργηθῶν, διὰ νὰ μὴ γίνωνται αὐτοκίνητιστικὰ δυστυχήματα . . .

Ἄκουσα δὲ πάλι ἄλλον ἄνθρωπον πού ἤθελε νὰ καταργηθῶν αἱ ὀργανώσεις διὰ νὰ μὴ γίνονται κοινωνικαὶ ἀναστατώσεις . . .

Καὶ οἱ νοικοκυραῖοι τοῦ χωριοῦ χωρὶς πολὺ νὰ βασιλισθῶν εὗρθηκαν τὴ λύσι τοῦ ζητήματος : νὰ ξεριζωθῶν τὰ δένδρα.

Ἄλλὰ ποῖός θὰ ἔκλεινε τὴν ἀρχή ;

..

Μία ἄλλη λεπτομέρεια ὁμοῦ ἔκλεινε νὰ χαλαρωθῆ κάποιος ἢ ἰδέα αὐτῆς τῆς ἐκριζώσεως τῶν δένδρων. Τὴν ἐποχὴ ἔκλεινε οἱ Τούρκοι τῆς ὑποδικαίσεως τοῦ Μυριοῦτου τσακώθηκαν ἀναμεταξὺ τῶν. Ὁ καϊμακῆρης ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ ὁ κριτῆς ἀπὸ τὸ ἄλλο ἐχωρίσθηκαν εἰς δύο μερίδες. Ἡ κάθε μία διὰ νὰ ἐπικρατήσῃ προσεπάθει νὰ ἐπηρεάσῃ καὶ νὰ πεισπαιρισθῆ καὶ τίς χριστιανικῆς κοινότητες.

Ὁ καϊμακῆρης ἦταν ἐπιμένο νὰ ἐγκολπωθῆ τὸ κοινοτικὸ καθεστὸς τοῦ χωριοῦ, ἐνῷ ἡ μερίδα τοῦ κριτῆς ἐπεδίωξε νὰ καταρτίσῃ ἀντιπολίτευσι. Αὐτὸ ἦταν εὐκόλο. Ἡ δυσφορία κατὰ τοῦ κοινοτικοῦ καθεστῶτος ἦταν μεγάλη, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ πῆ τίποτε. Καὶ τὸ παραμικρὸ ἔκλεινε ἔλεγε θὰ ἐχαρακτηρίζετο ὡς προδοτικῆ καὶ ἐάν δὲν θὰ ἐξωρίζονταν καὶ δὲν θὰ ἐφυλακίζονταν, θὰ τὸν ἐπαίρων ἕνα βράδυ εἰς τὸ παρακώδι νὰ τὸν κἀνουν κἀδρο στὸ ξύλο. Ἦταν ἀρκετὸ βέβαια αὐτὸ διὰ νὰ φημίση ὅλοι τὰ στόματα. Ἡ ἐνθάρρυνσις ὁμοῦ τοῦ κριτῆς τοῦς ἐπιδοκίμασε κάποιος καὶ εὗρέθησαν μερικοὶ πού ἐδέχθησαν νὰ συνεργασθῶν μαζί του.

Ὁ κριτῆς ἐπέτυχε νὰ μετατεθῆ ὁ καϊμακῆρης καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις τοῦ χωριοῦ ἐσῆκωσε κεφάλι. Καὶ μὴ πού βλόκληρο τὸ χωριὸ δυσφοροῦσε κατὰ τοῦ κοινοτικοῦ καθεστῶτος, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ κριτῆ ἢ ἀντιπολίτευσεως ἔφριξε τὸν μουχτάρη καὶ τὴ δημογοροντία καὶ ἔβγαλαν ἄλλους.

Αὐτὸ συνετέλεσε νὰ ἐρθῆ εἰς τὸ χωριὸ ἕνας προδγοντας πού ἦταν κρυμμένος, ποῖός ξεύρει πού, ἀπὸ φόβο τοῦ τοπικοῦ καθεστῶτος. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, δταν εἶδε αὐτὴ τὴν κατάστασι εἰς τὸ χωριὸ, πού ἐξηράθησαν οἱ βρῆσεις καὶ ὁ κόσμος ὑπέφερε τόσο ἀπὸ τὴν ἔλλειψι νεροῦ, ἐπάνω εἰς τὸν ἐνθουσιασμό του, πού ἀπέκτιψε τὴν ἐλευθερία του, δὲν ἔδωκε προσοχὴ εἰς τίς «θεωρητικῆς λύσεις» τῶν ἄλλων. καὶ ἔπιασε ὁ ἴδιος, ἐπῆρε καὶ δύο τρεῖς ἀνθρώπους καὶ ἄρχισε νὰ ἀνοίγῃ τὸ δίκτυο. Ὅπου εὗρισκε βλάβη ἐδιόρθωνε καὶ προχωροῦσε . . . Ἐταὶ εἰς ὀλίγες ἡμέρες τὸ χωριὸ ἀπέκτιψε τὰ νερά του καὶ ὁ κόσμος τὸν εὐχότανε διὰ τὸ καλὸ

πού έκαμε και έμακάρηζε τὰ πεθαμέ-
να του.

..

Ἡ ἰδέα ὅμως νὰ ξεριζωθοῦν τὰ δέν-
δρα ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ χωριὸ ἐριζώσῃς
τόσο βαθεῖα, πὺ καὶ ἄστερα ἀπὸ τὴν ἀ-
ποκατάστασι τῶν νερῶν εἶχε πολλοὺς ὀ-
παδοὺς. Τοῦλάχιστον ἕκαινα πὺ ἦταν
κοντὰ εἰς τοὺς σωλῆνες ἔπρεπε τὸ δίχως
ἄλλο νὰ κοποῦν, διὰ νὰ μὴ στερέφουν
πάλι οἱ βρύσεις.

Εἰς τὸ μήκος τοῦ δρόμου πὺ περνοῦ-
σαν οἱ σωλῆνες, ἕνας νοικοκύρης εἶχε
κάπου ἕκατὸ δένδρα καὶ οἱ ἄλλοι ἐπέ-
μειναν καὶ καλὰ εἶτι ἔπρεπε νὰ τὰ βγάλῃ.
Αὐτὸς ὅμως ἔκαμε πὺς δὲν ἐκαταλά-
βαινε. Τὰ δένδρα βέβαια ἔπρεπε νὰ ξε-
ριζωθοῦν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴ συγκιτάθει
τοῦ ἰδιοκτητοῦ. Καὶ προσκαθοῦσαν νὰ
τὸν φέρουν εἰς τὸ φιλότιμο, διὰ τὸ καλὸ
τοῦ χωριοῦ, νὰ κἀμῃ αὐτὴ τὴ θυσία.

Ἄλλὰ ἐκεῖνος δὲν ἦταν κουτὸς νὰ κα-
τατρέφῃ τὰ δένδρα του, πὺ εἶχε τόσο
εἰσόδημα ἀπ' αὐτὰ.

Ἄν ἀφαίρετομε τὰ δένδρα αὐτὰ καὶ
μερικῶν ἄλλων πὺ εἶχαν κήπους μικροῦς
ἐπάνω εἰς τὸ δρόμο πὺ περνοῦσαν οἱ
σωλῆνες, τὰ λοιπὰ ἦταν μὲρστὰ εἰς τὴ
πόρτες τῶν σπιτιῶν, συνήθως ἀπὸ ἕνα
εἰς κάθε σπιτί, καὶ τὸ καλοκαίρι μαζεύο-
νταν οἱ γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια τῆς
γειτονίας καὶ πλέκανε καὶ κεντοῦσαν
κάτω ἀπὸ αὐτὰ.

Κάθε δένδρο εἶχε καὶ μὴ ἱστορία καὶ
ἦταν συνδεθεμένω μὲ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ
σπιτοῦ. Τὸ δένδρο πὺ ἦτο ἐμπρὸς εἰς
τὴν πόρτα, ἀποτέλλεσε καὶ αὐτὸ μέλος
τῆς οικογενείας καὶ τὸ περιποιόνταν
καὶ τὸ προσφύλαγαν οἱ ἀνθρώποι τοῦ σπι-
τοῦ. Δι' ἕνα τέτοιο δένδρο πὺ ἔκοψε
κάποιος, τοσκόνησαν δύο οικογένειες
καὶ χρόνια δόλοῦληρα ἐδικάζονταν καὶ
καταστράφηκαν οικονομικῶς, διὰ νὰ ἀ-
πονεμηθῇ δικαιοσύνη καὶ τιμωρηθῇ ὁ ἱε-
ρόσυλος πὺ ἐτόλμησε νὰ προσβάλῃ τὸ
ἄθωο δένδρο. Αὐτὴ ἡ ἱστορία ἀπὸ χρόνια
ἦταν γνωστὴ εἰς τὸ χωριὸ καὶ οἱ ἐσέ-
βονταν τὰ δένδρα.

Τὸ κύμα ὅμως τῶν νέων ἰδεῶν, ἡ ἀνα-
γωγὴ παντὸς φαινομένου εἰς μίαν αἰτίαν,
παρῆσσε τοὺς χωρικοὺς εἰς ἐπικινδύνους
σκέψεις καὶ εἰς ἐπικινδυνότερας ἐφαρμο-
γάς. Ὁ Χ... ἦταν πολὺξαίρος καὶ στα-
θερὸς εἰς τὸ λόγο του σὰν ἐγγλέζος. Ἡ-

θελε νὰ συμβαδίζονται τὰ ἔργα του μὲ
τὰ λόγια του. Δὲν εἶχε ἀνάγκη νὰ βλέ-
πῃ τί κἀμῃν ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος. Ἄφου
καὶ αὐτὸς ἦταν σύμφωνος ὅτι τὰ δένδρα
καταστρέφουν τὰ νερά, καὶ ἄφου ἡ διο-
χέτευσις περνοῦσε ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ σπιτί
του, δὲν χωροῦσε καμμιά ἀμφιβολία πὺς
καὶ ἡ σκαμνὰ πὺ εἶχε ἔξω ἀπὸ τὴν
πόρτα του, κατέστρεψε καὶ αὐτὴ τοὺς
σωλῆνες.

E. Z.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἔρχόμενον)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΟΥ Μ. ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

Ὅτε ὁ Ναπολεὼν διήρχετο ἐκ μίας πτε-
χῆς κωμοπόλεως, οἱ κάτοικοι τῆ προστο-
μασαν μεγαλειώδη ὑποδοχὴν καὶ μεταξὺ ἄλ-
λων κατασκευάσαν πολυδάπανους θρησκευτι-
κὰς ἀψίδας. Ὁ αὐτοκράτωρ ἠρηχαιότητῃ πολ-
λὸ διὰ τὴν ἀφροσύνην καὶ τὴν ἀγάπην αὐτῆν
τῶν χωρικῶν. Ὅταν ὅμως ὁ δήμαρχος τοῦ
ἔβέθηκε τὴν ἀβλιότητα τῶν δημοτῶν του, οἱ
ὅποιοι δὲν ἔσαν πλούσιοι, ὁ Ναπολεὼν τῆ
εἶπε :

— Τότε, κύριε δήμαρχε, πρὸς τί νὰ γίνω-
ρην αὐτῆ ἀί ἀρχητοὶ δαπάναι καὶ αἱ τόσαι
προστομοκασίαι διὰ τὴν ὑποδοχὴν μου; Νομίζω
ὅτι εἴ ἐπιμποροῦσαν νὰ λειφούν.

Καὶ ὁ δήμαρχος μὲ ὄλην τὴν ἐτοιμότητά
του τῆ ἀπήντησε :

Αἱ Μεγαλειότητε, ἐκάμειαν ὅτι ἐχρεω-
στοῦσαν νὰ κἀμῃν, ἀλλὰ θύμαιν νὰ βα-
δαίσωμ τὴν Μεγαλειότητά σας ἐτι χρωστοῦ-
μεν ἕκαστον τὸ ὅποιον ἐκάμειαν.

Ὁ Ναπολεὼν ἐγάλασε πολὺ μὲ τὴν ἔβλεπον
αὐτὴν ἀπάντησιν τοῦ δημαρχοῦ καὶ ἐταξέε
νὰ τῆ δοθῆσι ἕκατον ναπολεόνια διὰ τὰς ἀ-
νάγκας τοῦ δήμου του.

ΜΙΑ ΔΙΑΛΕΞΙΣ

Τὴν Τρίτην, 25 Ἀπριλίου, τὸ ἑσπέρας εἰς
τὸν «Παρνασσόν» ὁ καθηγητὴς κ. Γ. Φραγ-
κιδάκης ὁμίλησεν ἐνώπιον πολυλήθοῦς ἀ-
κροατηρίου μὲ θέμα : «Ἡ κατὰ τὸν Πλάτωνα
ἀληθὴς ἐλευθερία θέρμηλον τοῦ Νέου Κρά-
τους».

Εἰς τὸ προεγχείεθαι δημοσιόσωμεν περιλή-
φιν τῆς ὁραίας αὐτῆς διαλέξεως.

— Τὸ ταξιδιόν μας εἰς Ἄγιον Ὅρος καὶ
Καβάλλαν ἀνεβλήθη διὰ τὸν Σεπτέμβριον,
ὅστι τὸ ἀπόπλοιον «Κρήτη», λόγῳ ἐπισκοπῆς,
δὲν ἐξετάλασε τὸ ὁρομολόγιόν του κατὰ τὴν
Μεγάλην Ἐβδομάδα.

— Εἰς Θεσσαλονίκην ἀπεβίωσεν ὁ ἐξ Ἀδελ-
μίου καταγόμενος Νικόλαος Μπαρμπας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΓΝΩΜΑΙ

Θέλων ὁ Θεὸς νὰ εἰρωανοῦθῇ τὸν ἀνθρώπον,
τοῦ ἔδωκε πνεῦμα.